

CYLLIDEB REFENIW 2022/23 - ADOLYGIAD DIWEDD TACHWEDD						
Adran Oedolion, Iechyd a Llesiant	Cyllideb Arfaethedig 2022/23	Amcan Sefyllfa 2022/23	Amcan Gor / (Tan) Wariant Gros 2022/23	Defnydd o Ffynonellau Eraill Neu Addasiadau Eraill a Argymhellir	Amcan Gor / (Tan) Wariant Addasedig 2022/23	Amcan Gor / (Tan) Wariant Adolygiad Awst 2022/23
Maes:-	£'000	£'000	£'000	£'000	£'000	£'000
<u>Gwasanaethau Oedolion</u>						
Gwasanaethau Pobl Hŷn						
Preswyl a Nyrsio - Cartrefi	18,257	17,497	(760)		(760)	(554)
Gofal Cartref	7,978	7,712	(266)		(266)	(189)
Eraill	296	1,588	1,292		1,292	1,256
	26,531	26,797	266	0	266	513
Gwasanaethau Anabledd Corff	2,794	2,323	(471)		(471)	(510)
Gwasanaethau Anabledd Dysgu	24,211	24,935	724		724	215
Gwasanaethau Iechyd Meddwl	4,176	4,400	224		224	258
Gwasanaethau Eraill (Oedolion)	3,853	3,799	(54)		(54)	(41)
<u>Cyfanswm Gwasanaethau Oedolion</u>	61,565	62,254	689	0	689	435
<u>Gwasanaethau Darparu (dangos cyllideb net)</u>						
Gofal Preswyl	585	638	53		53	122
Gofal Dydd	21	(159)	(180)		(180)	(165)
Gofal Cymunedol	412	2,192	1,780		1,780	1,550
Eraill	19	30	11		11	35
<u>Cyfanswm Gwasanaethau Darparu</u>	1,037	2,701	1,664	0	1,664	1,542

CYLLIDEB REFENIW 2022/23 - ADOLYGIAD DIWEDD TACHWEDD						
Adran Oedolion, Iechyd a Llesiant	Cyllideb Arfaethedig 2022/23	Amcan Sefyllfa 2022/23	Amcan Gor / (Tan) Wariant Gros 2022/23	Defnydd o Ffynonellau Eraill Neu Addasiadau Eraill a Argymhellir	Amcan Gor / (Tan) Wariant Addasedig 2022/23	Amcan Gor / (Tan) Wariant Adolygiad Awst 2022/23
Maes:-	£'000	£'000	£'000	£'000	£'000	£'000
<u>Gwasanaethau Eraill</u>						
Gwasanaethau Canolog Adrannol (<i>gan gynnwys arbedion yr Adran</i>)	3,315	3,601	286		286	340
Gwariant Ychwanegol Gweithlu Gofal Sgil Covid 19	59	59	0		0	0
Defnydd Cronfa Tanwariant yr Adran		(397)	(397)		(397)	(397)
<u>Cyfanswm Gwasanaethau Eraill</u>	3,374	3,263	(111)	0	(111)	(57)
<u>Cyfanswm Oedolion, Iechyd a Llesiant</u>	65,976	68,218	2,242	0	2,242	1,920

Oedolion, Iechyd a Llesiant

Gwasanaethau Pobl Hŷn - Yn 'Eraill' cynnydd yn y pwysau ar lety cefnogol ac yn nifer y pecynnau taliadau uniongyrchol, ond fod llai o bwysau ar breswyl a nyrsio a gofal cartref. Trafferthion gwireddu arbedion hefyd yn cyfrannu at y darlun.

Gwasanaethau Anabledd Corff - lleihad yn y galw am ofal cartref ond pwysau cynyddol ar daliadau uniongyrchol.

Gwasanaethau Anabledd Dysgu - nifer o achosion newydd costus llety cefnogol a phwysau cynyddol ar daliadau uniongyrchol sydd yn cael ei leihau gan lai o gynlluniau cefnogol.

Gwasanaethau Iechyd Meddwl - y tueddiad o bwysau cynyddol ar breswyl a nyrsio yn parhau.

Gwasanaethau Darparu - staffio uwchlaw lefel y gyllideb a diffyg incwm yn faterion yn gofal cymunedol, tra fod prisiau uwch trydan wedi arwain at orwariant gan gartrefi preswyl. Bu i effaith Covid amharu ar ddarpariaeth Gofal Dydd, sydd yn parhau ac felly yn tanwario.

Gwasanaethau Canolog Adrannol - arbedion gwerth £545k yn parhau heb eu gwireddu ond trosiant staff yn lleihau'r effaith.

Cyllideb 2022/23 - eleni, bu i'r adran dderbyn gwerth dros £3.4 miliwn o fidiau ar gyfer pwysau cynyddol ar y gyllideb 2022/23 gan gynnwys i'r maes Preswyl a Nyrsio, Anabledd Dysgu a Phobl Hŷn.

Arbedion - mae methiant i gyflawni arbedion yn ffactor amlwg yng ngorwariant yr adran gyda gwerth £930k o gynlluniau yn parhau heb eu gwireddu.

Mae'r adran wedi defnyddio £397k o'u cronfa tanwariant i leihau'r gorwariant a adroddir i £2.2 miliwn.

Yn dilyn adrodd ar orwariant o £1.9m yn yr Adolygiad Diwedd Awst, bu i'r Prif Weithredwr alw cyfarfod o'r swyddogion perthnasol i fynd i wraidd y gorwariant gyda'r bwriad o adrodd i'r Cabinet ar y cynllun ymateb.

CYLLIDEB REFENIW 2022/23 - ADOLYGIAD DIWEDD TACHWEDD						
Adran Plant a Theuluoedd	Cyllideb Arfaethedig 2022/23	Amcan Sefyllfa 2022/23	Amcan Gor / (Tan) Wariant Gros 2022/23	Defnydd o Ffynonellau Eraill Neu Addasiadau Eraill a Argymhellir	Amcan Gor / (Tan) Wariant Addasedig 2022/23	Amcan Gor / (Tan) Wariant Adolygiad Awst 2022/23
Maes:-	£'000	£'000	£'000	£'000	£'000	£'000
Rheolaeth Gwasanaeth	860	853	(7)		(7)	(43)
Gweithredol	2,502	2,703	201		201	146
Lleoliadau					0	
Lleoliadau All-Sirol	5,064	4,993	(71)		(71)	(335)
Maethu Drwy Asiant	1,696	1,607	(89)		(89)	(16)
Maethu Mewnol	2,613	2,314	(299)		(299)	(100)
Gwasanaethau Cefnogol ac Eraill	1,819	1,878	59		59	117
	11,192	10,792	(400)	0	(400)	(334)
Ôl-16	1,367	1,408	41		41	195
Arbenigol/Derwen	2,240	2,671	431		431	327
Cyfiawnder Ieuenctid	270	232	(38)		(38)	(39)
Blynyddoedd Cynnar	143	141	(2)		(2)	(21)
Ieuenctid	930	741	(189)		(189)	(208)
Eraill	1,998	1,997	(1)		(1)	65
Cyfanswm Plant a Theuluoedd	21,502	21,538	36	0	36	88

Plant a Theuluoedd

Gweithredol - gwariant yn uwch gan fod y niferoedd sydd yn derbyn cefnogaeth cynlluniau cefnogol yn uwch ac felly yn cael oblygiadau ar gostau eraill gan gynnwys teithio.

Lleoliadau - nifer cyfartalog Lleoliadau All-Sirol eleni yn 23.3 ac yn gyson i gymharu gyda 23.25 ar gyfer 2021/22. Er bod y nifer cyfartalog yn Maethu drwy Asiant yn 33 ar ddiwedd Tachwedd i gymharu â 31 yn 2021/22, rhagwelir y bydd y gost o fewn y gyllideb. Yn Maethu Mewnol, o ganlyniad i gynnydd yn y nifer o geiswyr lloches derbyniad incwm gan y Swyddfa Gartref ar eu cyfer yn golygu bod tanwariant o (£299k) yn cael ei ragweld. Yn Gwasanaethau Cefnogol Eraill cyflogau uwchlaw'r sefydliad yn y Tim Lleoliadau ond fod llai o bwysau ar y gyllideb gweithwyr

ŌI-16 - dau becyn dwys bellach wedi dod i ben a lleihad yn y pwysau a dwyster pecynnau eraill.

Arbenigol/Derwen – y tueddiad gorwariant cynyddol yn parhau o ganlyniad i gynnydd yn y galw am gynlluniau cefnogol a chefnogaeth arbenigol. Newid yn y pwyslais o ran sut mae'r gwasanaeth yn cael ei ddarparu, gyda mwy o bwysau ar daliadau uniongyrchol yn amlwg bellach sydd yn gyfrifol am £100k o'r gorwariant.

Cyfiawnder leuenctid - trosiant staff yn golygu bod tanwariant ar y pennawd yma.

leuenctid – derbyniad grant yn erbyn gwariant craidd ynghyd â thanwariant yn dilyn ail fodelu'r gwasanaeth. Bu i Covid amharu ar weithgaredd y gwasanaeth ac felly ceir llai o wariant o ganlyniad.

Eraill - mwy o drosiant staff yn lleihau'r gorwariant ar amrywiol benawdau eraill.

CYLLIDEB REFENIW 2022/23 - ADOLYGIAD DIWEDD TACHWEDD						
Adran Addysg	Cyllideb Arfaethedig 2022/23	Amcan Sefyllfa 2022/23	Amcan Gor / (Tan) Wariant Gros 2022/23	Defnydd o Ffynonellau Eraill Neu Addasiadau Eraill a Argymhellir	Amcan Gor / (Tan) Wariant Addasedig 2022/23	Amcan Gor / (Tan) Wariant Adolygiad Awst 2022/23
Maes:-	£'000	£'000	£'000	£'000	£'000	£'000
Ysgolion Datganoledig	85,924	85,924	0		0	0
Ysgolion Datganoledig - Costau Ychwanegol Chwyddiant Staff a Thrydan Uwchlaw'r Gyllideb	0	1,645	1,645		1,645	1,508
Gwasanaethau Ansawdd Ysgolion	(989)	(1,027)	(38)		(38)	(115)
Isadeiledd a Gwasanaethau Cefnogol						
Cludiant	6,017	6,499	482		482	211
Gwasanaeth Atodol	1,254	1,284	30		30	40
Eraill	3,158	2,991	(167)		(167)	(93)
	10,429	10,774	345	0	345	158
Arweinyddiaeth a Rheolaeth	2,488	2,214	(274)		(274)	(228)
Anghenion Dysgu Ychwanegol a Chynhwysiad	5,290	5,306	16		16	(11)
Defnydd Cronfa Tanwariant yr Adran		(49)	(49)		(49)	0
Cyfanswm Addysg	103,142	104,787	1,645	0	1,645	1,312

Addysg

Ysgolion Datganoledig - Costau Ychwanegol Chwyddiant Staff a Thrydan uwchlaw'r gyllideb - cost ychwanegol chwyddiant cyflogau athrawon, cymorthyddion a staff gweinyddol yn £1,031k uwchlaw'r gyllideb eleni. Effaith prisiau trydan uwch ar yr ysgolion am y chwech mis o Hydref 2022 ymlaen yn £614k. O ystyried fod yr ysgolion eisoes wedi elwa o bron i filiwn o arbedion ynni yn deillio o Covid a'r cyfnodau clo cysylltiedig, ystyrir ei bod felly yn briodol i ddefnyddio £1,645k balansau ysgolion i gyllido'r pwysau ychwanegol eleni.

Cludiant - er fod £146k o arian parhaol ychwanegol wedi ei ddyrannu i'r maes tacsis a threnau ysgolion yn 2021/22 a £150k pellach yn 2022/23, rhagwelir gorwariant o £279k eleni. Cynnydd sylweddol hefyd yn y pwysau ar y gyllideb bysus ysgolion gyda £199k o orwariant yn cael ei ragweld erbyn diwedd y flwyddyn.

Mae'r maes Cludiant wedi bod yn destun adolygiad strategol i geisio rheoli'r cynnydd yn y gwariant, awgrymir fod yr angen am waith pellach gan yr Adran Addysg a'r Adran Amgylchedd yn parhau, fel bod modd manteisio ar gyfleoedd effeithlonrwydd.

Isadeiledd a Gwasanaethau Cefnogol - Gwasanaeth Atodol - cynllun Llywodraeth Cymru i gyllido cinio am ddim i blant derbyn a Blwyddyn 1 o Fedi 2022 a Blwyddyn 2 o Ionawr 2023, yn golygu nad yw'r tueddiad diffyg incwm a welwyd dros y blynyddoedd diwethaf ar ginio ysgol yn amlwg eleni. Cynnydd mewn prisiau bwyd, diffyg incwm a chostau staff uwch i'w gweld ar yr elfen gofal o'r clybiau brechwast. Arian grant, swyddi gwag a llai o bwysau ar gyllidebau eraill yn lleihau lefel y gorwariant.

Isadeiledd a Gwasanaethau Cefnogol - Eraill - llai o alw ar nifer o gyllidebau amrywiol gan gynnwys derbyniad grant i gyllido gwariant craidd.

Arweinyddiaeth a Rheolaeth - swyddi gwag a thanwariant ar nifer o benawdau'r gyllideb.

Anghenion Dysgu Ychwanegol a Chynhwysiad - darlun cymysg sydd yn gyfuniad o swyddi gwag a thanwariant ar nifer o benawdau amrywiol, tra fod amgylchiadau yn ymwneud ag un ganolfan benodol yn parhau ac yn gyfrifol am orwariant o £218k.

Gofynnir i'r Cabinet nodi bod gorwariant o £1,645k yr Adran Addysg o ganlyniad i gostau ychwanegol chwyddiant cyflogau athrawon, cymorthyddion a staff gweinyddol a thrydan sydd uwchlaw lefel y gyllideb yn yr ysgolion, **argymhellir** fod y Cabinet yn ystyried os y dylid cyllido'r costau ychwanegol eleni o falansau'r ysgolion unigol.

CYLLIDEB REFENIW 2022/23 - ADOLYGIAD DIWEDD TACHWEDD						
Adran Economi a Chymuned	Cyllideb Arfaethedig 2022/23	Amcan Sefyllfa 2022/23	Amcan Gor / (Tan) Wariant Gros 2022/23	Defnydd o Ffynonellau Eraill Neu Addasiadau Eraill a Argymhellir	Amcan Gor / (Tan) Wariant Addasedig 2022/23	Amcan Gor / (Tan) Wariant Adolygiad Awst 2022/23
Maes:-	£'000	£'000	£'000	£'000	£'000	£'000
Rheolaeth	397	397	0		0	0
Rhaglenni Adfywio a Chefnogi Cymunedau	1,169	1,132	(37)		(37)	15
Morwrol a Pharciau Gwledig	56	(9)	(65)		(65)	(89)
Cytundebau Byw'n Iach a Hamdden Eraill	1,597	2,620	1,023		1,023	1,178
Rhaglenni Datblygu Economiadd	56	56	0		0	0
Marchnata a Digwyddiadau	364	369	5		5	5
Llyfrgelloedd Gwynedd	1,727	1,704	(23)		(23)	(24)
Amgueddfeydd, Celfyddydau ac Archifau Gwynedd	918	977	59		59	146
Defnydd Cronfa Tanwariant yr Adran	123	0	(123)		(123)	
<u>Cyfanswm Economi a Chymuned</u>	6,407	7,246	839	0	839	1,231

Economi a Chymuned

Morwrol a Pharciau Gwledig - cyfuniad o resymau yn gyfrifol am y tanwariant gan gynnwys rhagori targedau incwm yn y traethau a Hafan, Pwllheli yn dilyn tywydd ffafriol ac felly tymor prysur. Trosiant staff yn yr Harbyrau a Hafan, Pwllheli hefyd yn cynorthwyo'r sefyllfa ond fod costau cynyddol trydan yn lleihau'r tanwariant a adroddir.

Cytundebau Byw'n Iach ac Hamdden Eraill - trosglwyddwyd y ddarpariaeth hamdden i Cwmni Byw'n Iach ar 1 Ebrill 2019, ond fod cyfrifoldeb am gostau rhedeg yr eiddo yn aros efo'r Cyngor. O ganlyniad i sgil effaith Covid, bu i Cwmni Byw'n Iach dderbyn cymorth ariannol o gronfa caledi Llywodraeth Cymru oedd werth £1.4miliwn yn 2021/22 a £2.7 miliwn yn 2020/21. Nid yw cymorth o'r fath ar gael gan y Llywodraeth eleni. Ond, gan fod sgil effaith covid yn parhau yn 2022/23 ac yn amharu ar y gallu i gynhychu incwm, bu i'r Cyngor gadarnhau cefnogaeth ariannol angenrheidiol i gynnal gwasanaethau Byw'n Iach drwy ymestyn y cyfnod o sicrwydd a roddwyd i'r Cwmni hyd at ddiwedd y flwyddyn ariannol 2022/23. Yn ôl y rhagolygon diweddaraf gwerth y cymorth sydd ei angen yw £839k. Prisiau trydan uwch o £183k sydd yn gyfrifol am weddill y gorwariant.

Llyfrgelloedd Gwynedd - cyfuniad o danwariant staff a derbyniad grantiau amrywiol.

Amgueddfeydd, Celfyddydau ac Archifau Gwynedd - ni ragwelir y bydd y cynllun arbedion gwerth £70k yn Neuadd Dwyfor yn cael ei wireddu eleni gan fod sgil effaith Covid wedi amharu'n negyddol ar y lefelau incwm a gan y bydd y Neuadd hefyd ar gau am gyfnod o ddau fis ar gyfer gwaith gwedd 2 ar yr adeilad. Lleihad yn y diffyg ar gyfer Storiol i £8k.

Gofynnir i'r Cabinet nodi bod gorwariant yr Adran Economi a Chymuned o ganlyniad i gymorth ariannol gwerth £839k i Gwmni Byw'n Iach.

CYLLIDEB REFENIW 2022/23 - ADOLYGIAD DIWEDD TACHWEDD						
Adran Priffyrdd a Bwrdeistrefol (yn cynnwys Cefnffyrdd)	Cyllideb Arfaethedig 2022/23	Amcan Sefyllfa 2022/23	Amcan Gor / (Tan) Wariant Gros 2022/23	Defnydd o Ffynonellau Eraill Neu Addasiadau Eraill a Argymhellir	Amcan Gor / (Tan) Wariant Addasedig 2022/23	Amcan Gor / (Tan) Wariant Adolygiad Awst 2022/23
Maes:-	£'000	£'000	£'000	£'000	£'000	£'000
Gwasanaethau Priffyrdd (cynnwys Cefnffyrdd)	10,853	10,868	15		15	18
Gwasanaethau Peirianeg	394	509	115		115	209
Gwasanaethau Bwrdeistrefol						
Gwastraff	12,509	13,729	1,220		1,220	1,151
Eraill	5,354	5,744	390		390	458
Cyfanswm Priffyrdd a Bwrdeistrefol	29,110	30,850	1,740	0	1,740	1,836

Priffyrdd a Bwrdeistrefol (gan gynnwys Cefnffyrdd)

Gwasanaethau Priffyrdd - effaith oediad i wireddu cynlluniau arbedion yn cael ei leihau gan leihad yn y gweithiau a gomisiynir gan y prif glientau.

Gwasanaethau Peirianeg - oediad i wireddu cynlluniau arbedion gan gynnwys arbedion teledu cylch cyfyng fydd yn cyflawni yn ystod 2023/24 a methiant i wireddu arbedion Pont yr Aber.

Gwastraff - nifer o faterion yn gyfrifol am y gorwariant, ond yn bennaf ar gasglu gwastraff ac ailgylchu. Cylchdeithiau ychwanegol wedi arwain at orwariant ar gostau cyflogaeth a chostau fflyd. Lefelau salwch a goramser hefyd yn broblemus, tra fod na gostau ychwanegol o ran hurio cerbydau. Gorwariant ar gostau trin defnyddiau ailgylchu ond yr incwm ar werthiant defnyddiau ailgylchu yn rhagori'r gyllideb. Lleihad mewn gwastraff gweddilliol yn golygu fod y costau cysylltiedig yn is. Costau trydan uwch a thrafferthion i wireddu arbedion yn y maes hefyd yn cyfrannu at lefel y gorwariant a adroddir.

Yn dilyn y tueddiad gorwariant cynyddol yn y maes gwastraff dros y blynnyddoedd diwethaf, bu i adolygiad allanol gael ei gomisiynu gan WRAP Cymru. Mae'r adroddiad a'r argymhellion ar ffyrdd i wella'r gwasanaeth eisoes dan ystyriaeth gan yr adran gyda camau i ymateb i'r sefyllfa i'w gweithredu yn y flwyddyn newydd.

Gwasanaethau Bwrdeistrefol Eraill - darlun cymysg sydd yn gyfuniad o ffactorau gyda rhai o'r prif resymau yn cynnwys cynlluniau arbedion yn parhau heb eu darganfod a cholledion incwm cynnal tiroedd a thoiledau cyhoeddus. Pwysau ychwanegol ar gyllidebau glanhau strydoedd, glanhau toiledau cyhoeddus, gwastraff masnachol ac hefyd prisiau cynyddol trydan. Rhagwelir incwm uwch gan y gwasanaethau profedigaeth sydd yn lleihau'r gorwariant a adroddir.

Yn dilyn adrodd ar orwariant o £1.8m yn yr Adolygiad Diwedd Awst, bu i'r Prif Weithredwr alw cyfarfod o'r swyddogion perthnasol i fynd i wraidd y gorwariant gyda'r bwriad o adrodd i'r Cabinet ar y cynllun ymateb.

CYLLIDEB REFENIW 2022/23 - ADOLYGIAD DIWEDD TACHWEDD						
Adran Amgylchedd	Cyllideb Arfaethedig 2022/23	Amcan Sefyllfa 2022/23	Amcan Gor / (Tan) Wariant Gros 2022/23	Defnydd o Ffynonellau Eraill Neu Addasiadau Eraill a Argymhellir	Amcan Gor / (Tan) Wariant Addasedig 2022/23	Amcan Gor / (Tan) Wariant Adolygiad Awst 2022/23
Maes:-	£'000	£'000	£'000	£'000	£'000	£'000
Rheolaeth yr Adran	852	846	(6)		(6)	27
Gwasanaeth Cynllunio a Rheolaeth Adeiladu	628	520	(108)		(108)	(95)
Gwasanaethau Gofal Stryd a Thrafnidiaeth						
Rheolaeth Rhwydwaith (Trafnidiaeth)	269	(142)	(411)		(411)	(377)
Parcio a Gorfodaeth Parcio	(1,810)	(1,638)	172		172	346
Cludiant Integredig	1,809	2,188	379		379	267
	268	408	140	0	140	236
Cefn Gwlad a Mynediad	777	771	(6)		(6)	(4)
Gwarchod y Cyhoedd	1,851	1,643	(208)		(208)	(177)
Cyfanswm Amgylchedd	4,376	4,188	(188)	0	(188)	(13)

Amgylchedd

Gwasanaeth Cynllunio a Rheolaeth Adeiladu - y rhagolygon incwm wedi gwella yn dilyn i geisiadau sylweddol gael eu cyflwyno dros y misoedd diwethaf. Tanwariant ar amrywiol gyllidebau gan gynnwys rhybuddion statudol, gwasanaethau proffesiynol ac apeliadau.

Gwasanaethau Gofal Stryd a Thrafnidiaeth

Rheolaeth Rhwydwaith (Trafnidiaeth) - yn rhagori ymhellach ar yr incwm ffioedd gwaith stryd, ynghyd â swyddi gweigion a thanwariant ar nifer o benawdau'r gyllideb.

Parcio a Gorfodaeth Parcio - diffyg incwm parcio o £221k a gorwariant o £28k ar brisiau trydan sydd yn cael ei leihau gan danwariant ar gyllidebau eraill.

Cludiant Integredig - cynnydd yn y gorwariant ar gytundebau bysus cyhoeddus i £487k, ond incwm uwch a thanwariant amrywiol yn lleihau'r gorwariant a adroddir. Awgrymir y dylid parhau efo'r adolygiad i'r ddapariaeth Cludiant yn dilyn oediad o ganlyniad i'r argyfwng Covid.

Gwarchod y Cyhoedd - swyddi gwag, incwm ychwanegol a llai o wariant ar nifer o benawdau'r gyllideb eleni gan gynnwys samplau bwyd a dŵr, gwasanaethau a chyflenwadau.

CYLLIDEB REFENIW 2022/23 - ADOLYGIAD DIWEDD TACHWEDD						
Adran Ymgynghoriaeth	Cyllideb Arfaethedig 2022/23	Amcan Sefyllfa 2022/23	Amcan Gor / (Tan) Wariant Gros 2022/23	Defnydd o Ffynonellau Eraill Neu Addasiadau Eraill a Argymhellir	Amcan Gor / (Tan) Wariant Addasedig 2022/23	Amcan Gor / (Tan) Wariant Adolygiad Awst 2022/23
Maes:-	£'000	£'000	£'000	£'000	£'000	£'000
Gwasanaethau Ffyrdd a Pheirianeg	(352)	(424)	(72)		(72)	(36)
Uned Rheoli Risg Llifogydd	613	613	0		0	0
Gwasanaeth Adeiladu	(34)	(31)	3		3	6
<u>Cyfanswm Ymgynghoriaeth</u>	229	160	(69)	0	(69)	(30)

Ymgynghoriaeth

Gwasanaethau Ffyrdd a Pheirianeg - swyddi gwag a gwelliant yn y rhagolygon incwm gan sefydliadau allanol megis Cynghorau eraill a Llywodraeth Cymru.

Gwasanaeth Adeiladu - swyddi gwag a throsiant staff sydd yn cael effaith negyddol ar y gallu i gynhyrchu incwm.

CYLLIDEB REFENIW 2022/23 - ADOLYGIAD DIWEDD TACHWEDD

Adran Tai ac Eiddo	Cyllideb Arfaethedig 2022/23	Amcan Sefyllfa 2022/23	Amcan Gor / (Tan) Wariant Gros 2022/23	Defnydd o Ffynonellau Eraill Neu Addasiadau Eraill a Argymhellir	Amcan Gor / (Tan) Wariant Addasedig 2022/23	Amcan Gor / (Tan) Wariant Adolygiad Awst 2022/23
Maes:-	£'000	£'000	£'000	£'000	£'000	£'000
Rheolaeth	286	257	(29)		(29)	(29)
Gwasanaethau Tai						
Digartrefedd	3,942	6,816	2,874		2,874	3,210
Tai Sector Breifat	466	399	(67)		(67)	(25)
Eraill	451	328	(123)		(123)	(75)
	4,859	7,543	2,684	0	2,684	3,110
Gwasanaethau Eiddo						
Eiddo	5,074	5,137	63		63	194
Gofalu, Arlwyo a Glanhau	8	18	10		10	8
	5,082	5,155	73	0	73	202
Cyfanswm Tai ac Eiddo	10,227	12,955	2,728	0	2,728	3,283

Tai ac Eiddo

Gwasanaethau Tai, Digartrefedd - y tueddiad o bwysau sylweddol ar y gwasanaeth Llety Dros Dro yn Digartrefedd yn parhau i fod yn ddwys. Yn ystod 2021/22 bu i Lywodraeth Cymru ein digolledu am £2.9 miliwn o'r gwariant ychwanegol perthnasol o £3.3 miliwn o gronfa caledi Covid. Ond, eleni dim ond £475k yw gwerth y grant gan Lywodraeth Cymru tuag at y gost. Yn ystod y flwyddyn ariannol bresennol, gwelwyd cynnydd pellach yn y galw, ynghyd â chostau cyfartalog uwch gan fod argaeledd llety dros dro yn y sir wedi cyrraedd ei gapasiti. Mae'r gorwariant net o £2.9m a adroddir ar Digartrefedd yn dilyn dyraniad o £1.5m o gronfa trefniadau adfer yn sgil covid y Cyngor i'r gwasanaeth.

Gwasanaethau Tai, Tai Sector Breifat ac Eraill - tanwariant ar gostau staff ac ar nifer o benawdau'r gyllideb.

Gwasanaethau Eiddo - yn Eiddo effaith y cynnydd mewn prisiau trydan yn £37k ynghyd â gwariant un-tro uwchlaw lefel y gyllideb. Yn y maes Gofalu, Arlwyo a Glanhau cyfuniad o ddiffyg incwm a llai o wariant ar wasanaethau a chyflenwadau.

Gofynnir i'r Cabinet nodi bod gorwariant yr Adran Tai ac Eiddo o ganlyniad i newid i ddeddfwriaeth yn ymwneud â Digartrefedd, gyda'r oblygiadau yn golygu gorwariant net o £2.7 miliwn eleni. **Argymhellir** fod y Gronfa Premiwm Treth Cyngor yn cael ei ddefnyddio i gwrdd â'r gorwariant eleni.

CYLLIDEB REFENIW 2022/23 - ADOLYGIAD DIWEDD TACHWEDD

Adrannau Canolog	Cyllideb Arfaethedig 2022/23	Amcan Sefyllfa 2022/23	Amcan Gor / (Tan) Wariant Gros 2022/23	Defnydd o Ffynonellau Eraill Neu Addasiadau Eraill a Argymhellir	Amcan Gor / (Tan) Wariant Addasedig 2022/23	Amcan Gor / (Tan) Wariant Adolygiad Awst 2022/23
Maes:-	£'000	£'000	£'000	£'000	£'000	£'000
Tîm Rheoli Corfforaethol a Chyfreithiol	2,176	2,158	(18)		(18)	(27)
Cyllid (a Thechnoleg Gwybodaeth)	7,249	7,235	(14)		(14)	(21)
Cefnogaeth Gorfforaethol	7,999	7,980	(19)		(19)	(42)
Cyfanswm Adrannau Canolog	17,424	17,373	(51)	0	(51)	(90)

Adrannau Canolog

Tim Rheoli Corfforaethol a Chyfreithiol - effaith swyddi gwag y ddau Gyfarwyddwr Corfforaethol am ran o'r flwyddyn ynghyd â throsiant staff a swyddi gwag yn Cyfreithiol, sydd yn cael ei leihau gan ddefnydd o gyfreithwyr asiantaeth.

Cyllid (a Thechnoleg Gwybodaeth) - cyfuniad o resymau yn gyfrifol am y tanwariant gan gynnwys tanwariant ar swyddi gwag ynghyd ag incwm am weinyddu grantiau amrywiol a derbyniad incwm uwch mewn nifer o feysydd.

Cefnogaeth Gorfforaethol - tanwariant ar drosiant staff ac ar nifer o benawdau'r ar draws yr adran yn cael ei leihau gan ragolygon o ddiffyg incwm o £67k gan yr Argraffdy.

CYLLIDEB REFENIW 2022/23 - ADOLYGIAD DIWEDD TACHWEDD						
Corfforaethol (Dim ond yn adlewyrchu y gwahaniaethau)	Cyllideb Arfaethedig 2022/23	Amcan Sefyllfa 2022/23	Amcan Gor / (Tan) Wariant Gros 2022/23	Defnydd o Ffynonellau Eraill Neu Addasiadau Eraill a Argymhellir	Amcan Gor / (Tan) Wariant Addasedig 2022/23	Amcan Gor / (Tan) Wariant Adolygiad Awst 2022/23
Maes:-	£'000	£'000	£'000	£'000	£'000	£'000
Treth Cyngor	*	*	(1,955)	1,955	0	(962)
Gostyngiadau Treth Cyngor	*	*	(1,233)	1,233	0	(913)
Costau Cyfalaf	*	*	(310)		(310)	(310)
Derbyniad Llog	*	*	(1,292)		(1,292)	(1,145)
Pwysau Chwyddiant Tâl Uwchlaw'r Gyllideb	*	*	1,315		1,315	1,907
Darpariaeth Arbedion	*	*	(1,200)		(1,200)	(1,200)
Gofynion Sgil Effaith Ariannol Covid	*	*	467		467	474
Eraill	*	*	(460)		(460)	(334)
<u>Cyfanswm Corfforaethol</u>	*	*	(4,668)	3,188	(1,480)	(2,483)

Corfforaethol

Treth Cyngor - rhagwelir sefyllfa ffafriol o gynnyrch treth ychwanegol eleni gan fod newid deddfwriaethol yn golygu fod mwy o dai yn destun treth cyngor gan nad ydynt yn gymwys ar gyfer trethi annomestig, ynghyd â rhagdybiaethau darbodus wrth osod cyllideb 2022/23. Er hyn, hyd at ddiwedd Tachwedd, bu i Swyddfa'r Prisiwr ganiatau 299 eiddo i drosglwyddo o dreth cyngor i drethi annomestig (469 yn 2021/22, 506 yn 2020/21, 397 yn 2019/20, 453 yn 2018/19). Mae £6m o bremiwm treth cyngor wedi ei raglennu i'w dderbyn yn ystod 2022/23 i'w neilltuo i'w ystyried ar gyfer y Strategaeth Dai.

Gostyngiadau Treth Cyngor - lleihad pellach yn y niferoedd sydd yn hawlio'r gostyngiad yng Ngwynedd o'i gymharu â blynyddoedd blaenorol ynghyd â gosod amcangyfrifon darbodus.

Costau Cyfalaf - polisi rheolaeth trysorlys presennol yn golygu gellid osgoi benthyca yn allanol sydd o ganlyniad yn creu tanwariant.

Derbyniad Llog - y cynnydd pellach mewn cyfraddau llog yn ystod y flwyddyn yn golygu fod y rhagolygon derbyniad llog yn rhagori'r gyllideb ddisgwyliedig.

Pwysau Chwyddiant Tâl Uwchlaw'r Gyllideb - yn dilyn cadarnhad ar lefel genedlaethol o'r cynnydd i gyflogau gweithwyr Llywodraeth Leol yn ystod yr Hydref, gellir cadarnhau fod gwerth y cynnydd yn £1.3m uwchlaw'r gyllideb, sydd yn sylweddol uwch na'r chwyddiant o 4% a gynghorwyd i Gynghorau ei gyllidebu wrth sefydlu'r gyllideb am 2022/23 a ystyrid i fod yn ddarbodus ar y pryd.

Darpariaeth Arbedion - yn dilyn anallu rhai adrannau i wireddu arbedion mewn rhai meysydd, darpariaeth gorfforaethol wedi ei wneud i'r pwrpas sydd ar gael i'w ddyrannu yn briodol.

Gofynion Sgîl Effaith Ariannol Covid - y gofyn uwchlaw £1.4m a ddarparwyd yn y gyllideb am Covid yn £467k, sydd i'w gyllido o gronfa.

Argymhellir fod £3.188 miliwn yn cael ei drosglwyddo i Gronfa Strategaeth Ariannol y Cyngor.

Er ei bod hi'n gynamserol i drosglwyddo arian o gronfeydd hyn nes bydd y sefyllfa ariannol yn derfynol ar ddiwedd y flwyddyn, **argymhellir** mai'r drefn o ran defnyddio'r cronfeydd i gyllido'r bwch ariannol bryd hynny fydd defnyddio:

- yn gyntaf, Balansau Ysgolion i gyllido'r costau ychwanegol chwyddiant cyflogau athrawon, cymhorthyddion, staff gweinyddol a thrydan sydd uwchlaw lefel y gyllideb yn yr ysgolion
- yn ail, defnyddio'r Gronfa Premiwm Treth Cyngor i gyllido'r pwysau ychwanegol yn y maes Digartrefedd
- yn olaf, defnyddio'r gronfa trefniadau adfer yn sgîl Covid a sefydlwyd i gyllido heriau ariannol cysylltiedig sy'n wynebu'r Cyngor.